

Dokazivanje uporabljivosti građevnih proizvoda

Damir Rukavina

Uvod

Pravilnikom o obrascu, uvjetima i načinu vođenja građevinskog dnevnika, poglavlje III. obrazac, uvjeti i način vođenja građevinskog dnevnika, je propisano da osoba koja vodi građevinski dnevnik svakodnevno između ostalog upisuje i *podatke o prispijeću i porijeklu građevnih proizvoda i opreme koje se ugrađuje s dokazima o njihovoj uporabljivosti.*

Uvod

Građevni proizvod je uporabljiv ako su njegova svojstva i bitne značajke sukladne svojstvima i bitnim značajkama propisanim tehničkim propisom, normom na koju upućuje tehnički propis i dokumentom za ocjenjivanje i zahtjevima iz projekta građevine (TPGP).

Zakon o građevnim proizvodima

Ovim se Zakonom (NN 76/13, 30/14, 130/17 i 39/19) uređuju sustavi ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava građevnih proizvoda, radnje koje u okviru ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava građevnih proizvoda provode proizvođači građevnih proizvoda, uređuje provedba Uredbe (EU) br. 305/2011 i druga pitanja bitna za stavljanje na tržište ili stavljanje na raspolaganje na tržište građevnih proizvoda.

Zakon o građevnim proizvodima

Ovim Zakonom osigurava se provedba sljedećih akata Europske unije:

- Uredbe (EZ) br. 764/2008 o utvrđivanju postupaka koji se odnose na primjenu određenih nacionalnih tehničkih propisa na proizvode koji se zakonito stavljaju na tržište u drugoj državi članici,
- Uredbe (EZ) br. 765/2008 o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište,

Zakon o građevnim proizvodima

- Uredbe (EU) br. 305/2011,
- Delegirane Uredbe Komisije (EU) br. 568/2014 o izmjeni Priloga V. Uredbe (EU) br. 305/2011 u pogledu ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava GP,
- Delegirane Uredbe Komisije (EU) br. 574/2014 o izmjeni Priloga III. Uredbe (EU) br. 305/2011 o predlošku za sastavljanje izjave o svojstvima GP.

Zakon o GP - *usklađeno područje*

- Na GP za koji je proizvođač sastavio izjavu o svojstvima, postavlja se CE oznaka, sa sadržajem napisanim na hrvatskom jeziku latiničnim pismom (ne isključuje mogućnost stavljanja CE oznake i na drugim jezicima i pismima),
- Podaci navedeni u uputi te sigurnosne obavijesti uz GP koji se stavlja na tržište ili na raspolaganje moraju biti napisani na hrvatskom jeziku latiničnim pismom.

Zakon o GP - *usklađeno područje*

Objava naslova usklađenih normi i upućivanja na njih u okviru zakonodavstva Unije o usklađivanju, Službeni list Europske unije C 92/139, 09. ožujka 2018. godine.

<http://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/harmonised-standards/construction-products/>

Zakon o GP - *neusklađeno područje*

GP na koje se ne odnosi Uredba (EU) br. 305/2011 a koji proizvodi se u neusklađenom području stavljaju na tržište ili na raspolaganje unutar granica Republike Hrvatske.

Mogu se staviti na tržište ako su sukladni zahtjevima hrvatske tehničke specifikacije.

Zakon o GP - *neusklađeno područje*

Izjava o svojstvima i sadržaj izjave o svojstvima

Kada je GP sukladan zahtjevima hrvatske tehničke specifikacije, proizvođač treba sastaviti izjavu o svojstvima napisanu na hrvatskom jeziku latiničnim pismom

Izjava o svojstvima mora imati sadržaj propisan pravilnikom iz članka 55. ovoga Zakona

➤ e-savjetovanje zatvoreno 26. siječnja 2019. godine za

Pravilnik o tijelima, dokumentaciji i postupcima tržišta građevnih proizvoda

Zakon o GP - *neusklađeno područje*

Iznimka od obveze sastavljanja izjave o svojstvima

Proizvođač nema obvezu sastavljanja izjave o svojstvima, ako je GP proizveden u skladu sa svojstvima građevnog proizvoda u odnosu na njegove bitne značajke, koja svojstva su specificirana u glavnom projektu te građevine i ako je:

Zakon o GP - *neusklađeno područje*

- GP proizveo pojedinačno u izvanserijskom postupku te ga ujedno i ugradio, pri čemu proizvođač preuzima odgovornost izjavom upisanom u građevinski dnevnik ili
- GP izrađen na gradilištu građevine u koju će biti ugrađen, u skladu s propisima donesenim za provedbu ovoga Zakona ili
- građevni proizvod proizveo u sklopu neindustrijskog postupka, na tradicionalan način; proizvođač koji je GP ujedno i ugradio preuzima odgovornost izjavom upisanom u građevinski dnevnik.

Zakon o GP - *neusklađeno područje*

Obveze proizvođača

- sastavlja izjavu o svojstvima te postavlja oznaku »C«,
- izraditi tehničku dokumentaciju u kojoj opisuje sve bitne elemente u vezi s traženim sustavom ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava,
- Obvezan je osigurati da je uz proizvod priložena izjava o svojstvima iz članka 26. ovoga Zakona, tehničke upute pisane na hrvatskom jeziku latiničnim pismom.

Zakon o GP - *neusklađeno područje*

Obveze ovlaštenog zastupnika

- Proizvođač može imenovati ovlaštenog zastupnika pisanim putem,
- Izrada tehničke dokumentacije *ne može* biti dio ovlaštenja ovlaštenog zastupnika.

Zakon o GP - *neusklađeno područje*

Obveze uvoznika

- Uvoznik stavlja na tržište unutar granica Republike Hrvatske samo one GP koji su u skladu s odgovarajućim zahtjevima ovoga Zakona ili propisa donesenih za provedbu ovoga Zakona,
- Prije stavljanja GP na tržište, uvoznik mora utvrditi da je proizvođač ispunio sve obveze propisane ovim Zakonom ili propisa donesenih za provedbu ovoga Zakona.

Zakon o GP - *neusklađeno područje*

Obveze distributera

- Distributer stavlja na raspolaganje na tržište unutar granica Republike Hrvatske samo one GP koji su u skladu s odgovarajućim zahtjevima ovoga Zakona ili propisa donesenih za provedbu ovoga Zakona,
- Prije stavljanja GP na tržište, uvoznik mora utvrditi da su proizvođač i uvoznik ispunili sve obveze propisane ovim Zakonom ili propisa donesenih za provedbu ovoga Zakona.

Zakon o GP - *neusklađeno područje*

GP koji se prodaju u drugoj državi članici

- Na GP koji se prodaju u drugoj državi članici u skladu s njezinim propisima kojima se uređuju građevni proizvodi na koje se ne odnosi Uredba (EU) br. 305/2011, primjenjuje se Uredba (EZ) br. 764/2008,
- Za taj GP gospodarski subjekt koji ga stavlja na raspolaganje na tržište u RH mora osigurati da u pratećoj dokumentaciji bude naznačena namjeravana uporaba i značajke proizvoda te da sadrži sigurnosne obavijesti i upute o rukovanju, skladištenju, ugradnji i trajnom odlaganju GP, pisane na hrvatskom jeziku latiničnim pismom.

Tehnički propis o građevnim proizvodima

Ovim se Tehničkim propisom, u okviru ispunjavanja temeljnih zahtjeva za građevinu, propisuju bitne značajke i svojstva građevnih proizvoda, uporabljivost i drugi zahtjevi za građevne proizvode namijenjene ugradnji u građevine, ako ovim Propisom nije drukčije propisano.

TPGP - *uporabljivost*

- GP je uporabljiv ako su njegova svojstva i bitne značajke sukladne svojstvima i bitnim značajkama propisanim tehničkom specifikacijom i zahtjevima iz projekta građevine.
- GP koji je proizveden ili izrađen na gradilištu u svrhu ugradnje građevnog proizvoda u konkretnu građevinu, dokazivanje uporabljivosti provodi se prema programu kontrole kvalitete sadržanog u glavnom projektu građevine, te odredbama ovog propisa i posebnih propisa.

TPGP - *uporabljivost*

- GP u neusklađenom području koji se prodaje u drugoj državi članici Europske unije u skladu s njezinim propisima, dokazivanje uporabljivosti provodi se prema programu kontrole i osiguranju kvalitete sadržanog u glavnom projektu građevine te odredbama ovoga Propisa.

Uporabljivost građevnog proizvoda dokazuje se odgovarajućom valjanom dokumentacijom.

TPGP-valjana dokumentacija za GP

1. građevni proizvod u usklađenom području

- izjava o svojstvima,
- oznaka CE,
- uputa,
- sigurnosne obavijesti.

TPGP-*valjana dokumentacija za GP*

2. *građevni proizvod u neusklađenom području*

- izjava o svojstvima,
- »C« oznaka i tehnička uputa

ili

- GP proizveden ili izrađen na gradilištu u svrhu njegove ugradnje u konkretnu građevinu u skladu s glavnim projektom jest izvještaj o ispitivanju odnosno drugi dokument kojim se dokazuje ispunjavanje zahtjeva iz projekta.

TPGP-*valjana dokumentacija za GP*

3. građevni proizvod u neusklađenom području koji se prodaje u drugoj državi članici Europske unije u skladu s njezinim propisima

- prateća dokumentacija u kojoj će biti naznačena namjeravana uporaba ili uporabe i značajke proizvoda te koja će sadržavati sigurnosne obavijesti i upute o rukovanju, skladištenju, ugradnji i trajnom odlaganju građevnog proizvoda,

TPGP-valjana dokumentacija za GP

- dokument kojeg proizvođač sastavlja za građevni proizvod koji se stavlja na tržište,
- izvještaj o ispitivanju odnosno drugi dokument kojim se dokazuje ispunjavanje zahtjeva iz projekta.

Valjana dokumentacija mora biti napisana na hrvatskom jeziku latiničnim pismom.

TPGP-*preuzimanje GP*

Kod preuzimanja GP izvođač mora utvrditi:

- je li GP namijenjen za ugradnju u građevinu u skladu s glavnim projektom,
- je li građevni proizvod isporučen s valjanom dokumentacijom,
- jesu li svojstva i bitne značajke, podaci značajni za njegovu ugradnju, uporabu i utjecaj na svojstva i bitne značajke te trajnost građevine, sukladni svojstvima i bitnim značajkama te podacima određenim glavnim projektom,

TPGP-*preuzimanje GP*

- rok do kojega se građevni proizvod smije ugraditi

Utvrđeno se zapisuje se u građevinski dnevnik u skladu s posebnim propisom kojim se uređuje način provedbe stručnog nadzora građenja, obrascu, uvjetima i načinu vođenja građevinskog dnevnika te o sadržaju završnog izvješća nadzornog inženjera.

TPGP-*ugradnja GP*

GP proizveden u tvornici može se ugraditi u građevinu ako:

- je osiguran način ugradnje u svrhu očuvanja objavljenih svojstava i bitnih značajki GP sukladno uputi odnosno tehničkoj uputi,
- rok do kojega se građevni proizvod smije ugraditi nije istekao,
- je proizvod na gradilištu bio skladišten, u svrhu očuvanja objavljenih svojstava i bitnih značajki GP, sukladno uputi odnosno tehničkoj uputi.

TPGP-*ugradnja GP*

GP koji je proizveden na gradilištu u svrhu ugradnje GP u konkretnu građevinu te GP u neusklađenom području koji se prodaje u drugoj državi članici Europske unije u skladu s njezinim propisima, može se ugraditi u građevinu ako je za njega dokazana uporabljivost u skladu s glavnim projektom građevine.

TPGP-postupanje s nesukladnim GP

- GP koji je proizveden u tvornici nesukladan s objavljenim svojstvima
 - ➔ zaustaviti ugradnju i obavijestiti gospodarski subjekt koji je proizvod isporučio na gradilište.
- GP koji je proizveden na gradilištu nesukladan s glavnim projektom
 - ➔ odmah prekinuti proizvodnju, poduzeti mjere popravka proizvoda ili zabraniti ugradnju i utvrditi i otkloniti greške koje su nesukladnost uzrokovale.

Nadzor nad ugradnjom GP

PRAVILNIK O NADZORU GRAĐEVNIH PROIZVODA

N.N 113/08, od 03.10.2008.

Nadzor nad ugradnjom GP

Građevinski inspektor ima pravo i obvezu rješenjem narediti izvođaču i/ili nadzornom inženjeru otklanjanje nepravilnosti ako utvrdi da se građevni proizvod ugrađuje, a da odgovorna osoba na gradilištu nije na propisani način utvrdila da:

- je GP isporučen s tehničkim uputama,
- se podaci iz tehničkih uputa podudaraju s podacima u oznaci sukladnosti
- su svojstva i bitne značajke GP sukladni svojstvima i podacima određenim glavnim projektom.

Nadzor nad ugradnjom GP

Građevinski inspektor ima pravo i obvezu rješenjem narediti izvođaču otklanjanje nepravilnosti ako utvrdi da se građevni proizvod ugrađuje, a da:

- je isporučen bez tehničkih uputa,
- se podaci iz tehničkih uputa ne podudaraju s podacima u oznaci sukladnosti,
- tehnička svojstva GP nisu sukladni svojstvima i podacima određenim glavnim projektom,

Nadzor nad ugradnjom GP

- se ne ugrađuje u skladu s tehničkim uputama ili
- se prevozi, skladišti, ugrađuje ili da se njime rukuje na način koji ne osigurava očuvanje njegovih tehničkih svojstva.

Dokazivanje uporabljivosti građevnih proizvoda

HVALA NA PAŽNJI !